

Kartoffeleksperimentet

Du kan dyrke dine egne perfekte kartofler på flere forskellige måder, og det er spændende at se resultatet efter ganske få måneder.

Trin
1

Start i et lyst køligt rum

Tyvstart kartoffelproduktionen ved at sætte kartoffelknoldene til forspiring i februar måned. Efter ca. tre uger ved 10 – 15° C i et lyst rum, ses de flotteste tykke grønne spirer. For at hindre, at knoldene bliver runkne, er det en god idé at strø et lille lag fugtig spagnum i bunden af kassen eller æggebakken.

Prøv også at lave kræmmerhuse af papir og dæk nogle få knolde til, så de ikke får lys – hvilken farve tror du, de små spirer får?

Vidste du at ...

- der findes mange forskellige kartoffelsorter?
- nogle kartoffelsorter er blålilla, mens andre er rødlige, men at de gule kartofler er de mest almindelige?
- nogle kartoffelsorter er gode til tidlig høst, og at andre egner sig bedre til at gemme til vinteren?

Trin
2

Kartoffeldyrkning uden en køkkenhave

Alt hvad du har brug for er

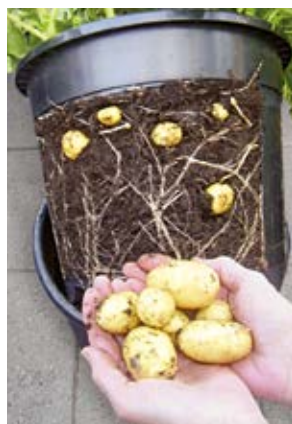
læggekartofler
plastikspande (minimum 3 l)
jord
vand

Prøv også pot-i-pot spandene, hvor den inderste spand har "vinduer", som man kan høste fra.

Fra slutningen af marts måned fyldes spandene med jord. Læg én forspiret knold i hver spand. Husk at lægge knolden, så spiren peger op mod lyset. Du kan sagtens bruge jorden fra haven, men blander du spagnum i, vil den være mere luftig og behagelig at arbejde med. Brug også gerne ren spagnum – det vokser kartofler fint i.

TIP...

- undlad at fylde spandene helt op. Knolden skal lægges ca. 5 cm under jordens overflade, og presses den op i løbet af væksten, kan du lægge yderligere jord på.

Hvem kommer først?

Lav dit eget eksperiment

- Fyld 12 spande med jord og forspirede læggekartofler
- Sæt 4 spande ind i et drivhus (hobbydrivhus uden opvarmning)
- Sæt 4 spande udenfor uden plastik
- Sæt 4 spande udenfor, men dækket til med klar plastik

I drivhuset

Kartoffelplanten er en frilandsplante, men varme fremmer væksten. Når du placerer planterne i et drivhus, vil den dejlige forårssol opvarme huset og gøre jorden dejlig lun. Nu vil kartofflens rødder vokse hurtigere, end hvis den lå ude i den kolde våde køkkenhavejord.

Den første tid i drivhuset går med at få knolden til at vokse, men hurtigt vil spandene have brug for vand. Brug gerne regnvand fra opsamlingsstønden. Gødning skal du ikke bekymre dig om, for det giver bare masser af top og mindre knolde.

Ude uden plastik

Spandene uden plastik minder mest om den traditionelle måde at lægge kartofler på i køkkenhaven. De forspirede læggekartofler vil vokse i takt med at luftens temperatur stiger. De vil være (for) våde, når det regner meget. Temperaturen i jorden følger naturens rytme, men hvilken betydning får det for høsten?

Ude under plastik

Plastikken er et lille drivhus, som forårssolens varme stråler kan skinne gennem. Det er en form for låg, der holder på varmen. Låget er med til at få kartoffelplanten til at gro hurtigere. Husk at vande, når jorden tørrer ud.

TIP...

- skriv et skilt til hvert forsøg og gør plads til at sætte dato på, hvornår de første grønne blade bryder frem fra jorden.

HUSK...

at vande alle kartoffelplanterne, så jorden er fugtig under hele forsøget

Hvem vandt?

Høst flere gange – eller høst alle knoldene fra én plante

Fordelen ved at dyrke i spande er, at du, med lidt forsigtighed, kan høste kartofler ad flere omgange. Saml hele toppen og løft varsomt hele potteklumpen ud af spanden. Grav nu de færdige knolde forsigtigt ud af jorden og sæt planten ned i spanden igen. Efter nogle uger, vil du kunne høste knolde igen.

Forslag til dage, hvor du høster knolde

1. først i juni måned
2. lige inden sommerferien starter
3. ved skolestart i august
4. midt i september

Det kan du

- tælle antallet af små kartoffelknolde
- veje kartoflerne
- måle omkredsen på den største og den mindste

